

محورهای موضوعی پیشنهادی برای ارائه پروپوزال در زمینه برنامه پزشک خانواده شهری و نظام ارجاع

الف) مشارکت مردمی، پذیرش اجتماعی و فرهنگ سازی

- رضایت سنجی از مردم تحت پوشش از برنامه پزشک خانواده
- بررسی عوامل تسهیل کننده و بازدارنده استقبال مردم از انتخاب پزشک خانواده
- شناسایی نیازها و انتظارات جمعیت شهری از خدمات سطح یک
- تأثیر سواد سلامت جامعه بر پذیرش برنامه پزشک خانواده
- بررسی باورها، نگرش ها و رفتارهای مرتبط با انتخاب پزشک خانواده
- مطالعه تطبیقی پذیرش برنامه در گروه های مختلف سنی، جنسیتی و اقتصادی
- نقش رسانه ها و فضای مجازی در فرهنگ سازی و پذیرش برنامه
- بررسی موانع فرهنگی و اجتماعی در اجرای موفق نظام ارجاع

ب) تأثیر برنامه بر شاخص های سلامت و پیامدهای بالینی

- بررسی تأثیر اجرای برنامه بر شاخص های زیج حیاتی (مرگ نوزادان، مرگ کودکان زیر یک سال، مرده زایی و ...)
- تأثیر پزشک خانواده بر کنترل و پیگیری بیماری های غیرواگیر (فشار خون، دیابت، سرطان ها، بیماری های قلبی-عروقی و ...)
- بررسی تأثیر برنامه بر کاهش مراجعات غیرضروری به سطوح تخصصی و اورژانس
- تأثیر برنامه بر شناسایی زودهنگام بیماری ها و غربالگری
- بررسی تأثیر پزشک خانواده بر شاخص های تن سنجی (وزن، قد، BMI) در کودکان و بزرگسالان
- تأثیر برنامه بر شاخص های سلامت روان (اضطراب، افسردگی، کیفیت زندگی)
- بررسی تأثیر برنامه بر پیگیری و کنترل بیماری های مزمن تنفسی (آسم، COPD)
- تأثیر پزشک خانواده بر کاهش عوارض بارداری و بهبود پیامدهای مادری و نوزادی

پ) موانع، چالش های اجرایی و مدیریتی

- چالش های مدیریتی و ساختاری پیاده سازی نظام ارجاع در شهرها
- بررسی کیفیت بازخورد (پس خوراند) بین سطوح یک و دو ارائه خدمت
- شناسایی موانع آموزش و فرهنگ سازی برای پزشکان و مراقبان سلامت
- بررسی چالش های سیستم ارجاع الکترونیک و یکپارچگی اطلاعات
- موانع همکاری بین بخشی در اجرای برنامه (همکاری با بیمه ها، سازمان های محلی و ...)
- چالش های تأمین و توزیع منابع انسانی در مناطق مختلف شهری
- بررسی مشکلات مربوط به پرونده الکترونیک سلامت و تبادل اطلاعات
- چالش های نظارت و ارزشیابی عملکرد پزشکان خانواده

(ت) ارزیابی عملکرد، کیفیت خدمات و اثربخشی

- بررسی کیفیت نظام ارجاع و عوامل مرتبط با آن (ضرورت ارجاع، محل ارجاع، پیگیری بیماران)
- سنجش عملکرد پزشکان خانواده در ارائه خدمات پیشگیرانه و غربالگری
- ارزیابی اثربخشی پرونده الکترونیک سلامت در تداوم مراقبت
- بررسی کیفیت ویزیت‌ها و زمان صرف‌شده برای هر بیمار
- ارزیابی عملکرد پزشکان خانواده در ارجاع به موقع و مناسب
- سنجش کیفیت مراقبت‌های ادغام‌یافته (سلامت روان، سلامت دهان و دندان، تغذیه و ...)
- بررسی میزان پایبندی پزشکان خانواده به پروتکل‌های بالینی و دستورالعمل‌های ابلاغی
- رضایت‌سنجی از پزشکان خانواده از عملکرد سیستم ارجاع

(ث) اقتصاد سلامت، هزینه‌ها و بهره‌وری

- تحلیل هزینه-اثربخشی برنامه پزشک خانواده شهری
- بررسی تأثیر برنامه بر کاهش هزینه‌های درمانی خانوارها
- تحلیل هزینه-منفعت برنامه برای نظام سلامت
- بررسی تأثیر برنامه بر کاهش هزینه‌های غیرمستقیم بیماری‌ها
- بررسی تأثیر برنامه بر بهره‌وری نظام سلامت و کاهش هزینه‌های اضافی
- تحلیل بار مالی برنامه بر بودجه دانشگاه و سازمان‌های بیمه‌گر
- بررسی تأثیر برنامه بر کاهش بستری‌های غیرضروری و هزینه‌های بیمارستانی

(ج) نیروی انسانی، آموزش و انگیزه‌ها

- بررسی چالش‌های کمبود نیروی انسانی متخصص در مناطق شهری
- شناسایی نیازهای آموزشی پزشکان و مراقبان سلامت برای ارائه خدمات سطح یک
- بررسی انگیزه‌ها و موانع ماندگاری پزشکان خانواده در مناطق محروم
- بررسی عوامل مرتبط با فرسودگی شغلی (Burnout) در پزشکان خانواده
- تأثیر آموزش‌های ضمن خدمت بر کیفیت عملکرد پزشکان خانواده
- بررسی نقش مراقبان سلامت در موفقیت برنامه پزشک خانواده
- مطالعه تطبیقی مدل‌های مختلف تأمین نیروی انسانی در برنامه پزشک خانواده
- بررسی رابطه بین حجم کاری و کیفیت خدمات ارائه‌شده توسط پزشکان خانواده

(چ) فناوری، سیستم‌های اطلاعاتی و هوش مصنوعی

- طراحی و ارزیابی سامانه‌های هوشمند پشتیبان تصمیم‌گیری برای پزشکان خانواده
- کاربرد هوش مصنوعی در غربالگری و تشخیص زودهنگام بیماری‌ها
- طراحی سامانه‌های یادآوری و پیگیری بیماران مبتلا به بیماری‌های مزمن

- ارزیابی سامانه‌های پایش عملکرد پزشکان خانواده با استفاده از داده‌کاوی
- طراحی و پیاده‌سازی داشبوردهای مدیریتی برای نظارت بر شاخص‌های برنامه
- کاربرد فناوری‌های نوین (اپلیکیشن‌های موبایل، تله‌مدیسین) در بهبود دسترسی به خدمات
- طراحی و ارزیابی سامانه‌های خودمراقبتی و توانمندسازی بیماران

ح) مطالعات تطبیقی و بین‌المللی

- مقایسه تطبیقی برنامه پزشک خانواده شهری ایران با کشورهای موفق منطقه و جهان
- درس‌آموخته‌های اجرای برنامه پزشک خانواده در کشورهای دیگر
- بررسی تأثیر نظام ارجاع بر شاخص‌های سلامت در مطالعات بین‌المللی
- مطالعه تطبیقی مدل‌های تأمین مالی پزشک خانواده در کشورهای مختلف
- بررسی نقش پزشک خانواده در مدیریت پاندمی‌ها و بحران‌های سلامت در جهان
- مطالعه تطبیقی جایگاه پزشک خانواده در نظام‌های سلامت با پوشش همگانی (UHC)

خ) عدالت در سلامت و جمعیت‌های خاص

- بررسی تأثیر برنامه پزشک خانواده بر کاهش نابرابری‌های سلامت در مناطق مختلف شهری
- بررسی دسترسی گروه‌های آسیب‌پذیر (معلولان، سالمندان، کودکان، مادران باردار) به خدمات پزشک خانواده
- تأثیر برنامه بر سلامت اقشار کم‌درآمد و حاشیه‌نشینان شهری
- بررسی عدالت در توزیع پزشکان خانواده در مناطق مختلف شهر
- تأثیر برنامه پزشک خانواده بر سلامت مهاجران و اتباع خارجی
- بررسی نیازهای خاص سلامت اقلیت‌های قومی و مذهبی در برنامه پزشک خانواده

د) آینده‌پژوهی و سناریوسازی

- سناریوهای ممکن برای آینده برنامه پزشک خانواده شهری در ایران
- بررسی نقش پزشک خانواده در نظام سلامت ۲۰ سال آینده
- آینده‌پژوهی نظام ارجاع با توجه به تغییرات جمعیتی و اپیدمیولوژیک
- بررسی تأثیر تغییرات اقلیمی بر بار بیماری‌ها و نقش پزشک خانواده در مدیریت آن
- نقش پزشک خانواده در نظام سلامت مبتنی بر ارزش (Value-Based Healthcare)
- طراحی مدل‌های نوین ارائه خدمات در سطح یک با رویکرد پیشگیرانه

علاوه بر محورهای فوق، از پژوهشگران محترم دعوت می‌گردد در هر زمینه دیگری که مرتبط با پزشک خانواده شهری و نظام ارجاع باشد، ایده‌ها و پروپوزال‌های خود را ارائه نمایند. محدودیتی در حوزه موضوعی وجود ندارد و هر طرحی که بتواند به ارتقای کیفیت، کارایی و اثربخشی این برنامه کمک نماید، مورد استقبال قرار خواهد گرفت.